

REGULAMENT PRIVIND PROCEDURA DE PRESELECȚIE NAȚIONALĂ PENTRU ACORDAREA MĂRCII PATRIMONIULUI EUROPEAN

Stabilit în baza Deciziei nr. 1194/2011/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 noiembrie 2011 de instituire a unei acțiuni a Uniunii Europene privind Marca patrimoniului european.

Despre *Marca patrimoniului european*

Marca patrimoniului european este o inițiativă a Uniunii Europene din anul 2011 și are la bază un acord interguvernamental anterior, lansat în anul 2006.

Obiectivul general al mărcii este acela de a întări dialogul intercultural și sentimentul cetățenilor europeni de apartenență la Uniunea Europeană, cu precădere în rândul tinerilor, pe fundamentul valorilor comune, al elementelor de istorie și de patrimoniu cultural europene.

Prin obținerea mărcii se urmărește, printre altele, evidențierea valorii simbolice și creșterea vizibilității unor situri care au jucat un rol semnificativ în istoria și cultura Europei și a constituirii Uniunii Europene.

Fiecare stat membru care participă la inițiativa *Mărcii patrimoniului european* este responsabil cu preselecția a maximum două situri, o dată la doi ani. În acest scop, fiecare stat nominalizează un coordonator național care are atribuția de a organiza la nivel național activitățile specifice și de a asigura un schimb eficient de informații și o bună coordonare cu Comisia Europeană.

Procedura de selecție la nivel european este organizată de Comisia Europeană și se desfășoară o dată la doi ani, conform calendarului, prezentat în anexa Deciziei nr. 1194/2011/UE.

Fiecare sit care a obținut marca este monitorizat periodic pentru a se asigura că acesta continuă să îndeplinească criteriile și respectă proiectul și planul de lucru prezentate în cererea depusă pentru nominalizare. Procedura de monitorizare se realizează o dată la patru ani și fiecare stat membru are responsabilitatea de a transmite Comisiei Europene un raport de evaluare în termen util.

I. Candidați eligibili (cf. Art. 2 din Decizia nr. 1194/2011/UE)

Sunt eligibile pentru acordarea mărcii și pot participa la preselecție următoarele categorii de situri:

Situri, definite ca monumente, situri naturale, subacvatice, arheologice, industriale sau urbane, peisaje culturale, locuri comemorative, bunuri și obiecte culturale și patrimoniu imaterial asociate unui loc, inclusiv patrimoniu contemporan;

Situri transnaționale, definite ca: (a) mai multe situri situate în state membre diferite care se axează pe o temă specifică unică și prezintă o cerere comună; sau (b) un sit localizat geografic pe teritoriul a cel puțin două state membre;

Situri tematice naționale, definite ca mai multe situri localizate în același stat membru, care se axează pe o temă specifică și prezintă o cerere comună.

II. Criteriile de selecție (conform art. 7 din Decizia nr. 1194/2011/UE)

Acordarea mărcii se bazează pe următoarele criterii:

(a) Siturile candidate trebuie să evidențieze o valoare europeană simbolică și trebuie să fi jucat un rol semnificativ în istoria și cultura Europei și/sau construirea Uniunii. Prin urmare, acestea trebuie să demonstreze unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

- un caracter transfrontalier sau paneuropean: modul în care influența din trecut sau din prezent și atracția siturilor depășesc granițele naționale ale unui stat membru;
- locul și rolul lor în istoria europeană și în integrarea europeană, legăturile acestora cu evenimente, personalități sau mișcări-cheie europene;
- locul și rolul lor în dezvoltarea și promovarea valorilor comune care stau la baza integrării europene.

(b) Siturile candidate trebuie să prezinte un proiect, a cărui punere în aplicare începe cel mai târziu la sfârșitul anului de desemnare, care include toate elementele următoare:

- sensibilizarea cu privire la semnificația europeană a sitului, în special prin activități corespunzătoare de informare, semnalizare și formare a personalului;
- organizarea de activități educaționale, în special pentru tineri, care să ducă la o mai bună înțelegere a istoriei comune a Europei și a patrimoniului comun, și totuși divers, al acesteia, intensificând astfel sentimentul de apartenență la un spațiu comun;
- promovarea multilingvismului și facilitarea accesului la sit prin utilizarea mai multor limbi ale Uniunii;
- participarea la activitățile rețelelor de situri care au obținut marca, în vederea efectuării unui schimb de experiență și a inițierii de proiecte comune;
- îmbunătățirea profilului și a atractivității sitului la scară europeană, între altele prin utilizarea posibilităților oferite de noile tehnologii și de mijloacele digitale și interactive și prin urmărirea sinergiilor cu alte inițiative europene.

Organizarea de activități artistice și culturale care promovează mobilitatea profesioniștilor din domeniul culturii, a artiștilor și a colecțiilor europene, stimulează dialogul intercultural și încurajează stabilirea de legături între patrimoniu și creația și creativitatea contemporane sunt binevenite în măsura în care natura specifică a sitului permite acest lucru.

(c) Siturile candidate trebuie să prezinte un plan de lucru care include toate elementele următoare:

- asigurarea bunei gestionări a sitului, inclusiv definirea obiectivelor și a indicatorilor;
- asigurarea conservării sitului și a transmiterii acestuia generațiilor viitoare, în conformitate cu regimurile de protecție relevante;
- asigurarea calității centrelor și a serviciilor de asistență, cum ar fi prezentarea istorică, informarea vizitatorilor, semnalizarea etc.;
- asigurarea accesului unui public cât mai larg, între altele prin adaptarea sitului sau prin formarea personalului;
- acordarea unei atenții deosebite tinerilor, în special prin permiterea accesului acestora la sit în condiții privilegiate;
- promovarea sitului ca destinație turistică durabilă;
- elaborarea unei strategii de comunicare coerente și cuprinzătoare care să evidențieze semnificația europeană a sitului;
- asigurarea faptului că gestionarea sitului este cât mai ecologică cu putință.

Conform art. 12 din Decizia 1194/2011/UE, pentru a fi considerat eligibil pentru acordarea Mărcii, situl transnațional trebuie să îndeplinească toate condițiile următoare:

- respectarea criteriilor de către fiecare sit participant;
- desemnarea unuia dintre siturile participante drept coordonator, urmând să fie unicul punct de contact al juriului național în faza preselecției naționale și al Comisiei Europene, în eventualitatea în care situl transnațional intră în etapa de selecție europeană;
- depunerea cererii sub un nume comun;
- dacă este cazul, demonstrarea unei legături tematice clare.

Siturile transnaționale sunt propuse în numele tuturor statelor membre în cauză după ce statele membre au ajuns la un acord în această privință.

În conformitate cu art. 13 din Decizia 1194/2011/UE, un sit tematic național trebuie să îndeplinească toate condițiile următoare pentru a fi eligibil:

- demonstrarea valorii adăugate europene a unei cereri comune comparativ cu cererile individuale;
- demonstrarea unei legături tematice clare;
- respectarea în totalitatea criteriilor de către fiecare sit participant;
- desemnarea drept coordonator a unuia dintre siturile participante, care va fi unicul punct de contact al juriului național în faza preselecției naționale și al Comisiei Europene, în eventualitatea în care situl tematic intră în etapa de selecție europeană;
- depunerea cererii sub un nume comun.

III. Dosarul de candidatură

a). Dosarul de candidatură cuprinde următoarele documente:

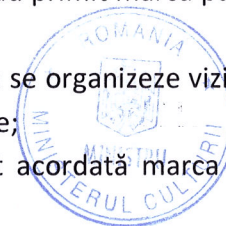
- Formularul de cerere, elaborat de Comisia Europeană și completat în limbile română și engleză (cf. art. 9 din Decizia nr. 1194/2011/UE);
- Declarație pe proprie răspundere a reprezentantului legal al sitului candidat că instituția respectivă funcționează în conformitate cu legislația în vigoare și nu se află în litigiu privind drepturi de proprietate;
- Declarația reprezentantului legal al sitului candidat de cesionare a drepturilor de autor pentru materialele audio-vizuale;
- b). În cazul siturilor tematice naționale și al siturilor transnaționale, fiecare sit individual participant completează un formular de candidatură separat. Coordonatorul sitului completează formularul ad hoc de însoțire și transmite coordonatorului național toate formularele.
- c). Documentele se depun în format de hârtie și electronic – pe CD, în format pdf – la sediul coordonatorului național.

IV. Preselecția

În fiecare stat membru este posibilă preselecția a maximum două situri pentru fiecare an de selecție.

Coordonatorul național desemnat de România are următoarele atribuții principale:

- a). Face cunoscute la nivel național toate documentele și informațiile emise de Comisia Europeană privind atribuirea Mărcii patrimoniului european și procedurile de monitorizare a siturilor care au primit marca;
- b) Lansează apelul la candidatură care trebuie să conțină data limită pentru depunerea dosarului de candidatură, adresa unde se depune acesta, regulamentul și coordonatele unei persoane de contact;
- c) Asigură Secretariatul etapei de preselecție și organizează activitățile aferente etapei de preselecție, inclusiv desemnarea experților care vor forma juriul național, și de monitorizare conform calendarului stabilit de Comisia Europeană;
- d). În privința procedurii de preselecție, siturile candidate trebuie să contacteze exclusiv coordonatorul național din România;
- e) Publică rezultatele etapei de preselecție pe site-ul propriu;
- f). Transmite Comisiei Europene formularele de cerere pentru siturile care au fost preselectate la nivel național până la data de 1 martie a anului când are loc selecția;
- g). Acordă asistență Comisiei Europene, în situațiile în care juriul de experți europeni desemnați pentru evaluarea siturilor candidate solicită informații suplimentare cu privire la acestea;
- h). Transmite Comisiei Europene raportul de monitorizare a siturilor care au primit marca până la data de 1 martie a anului când are loc procedura de monitorizare;
- i). Acordă asistență Comisiei Europene, în situațiile în care este necesar să se organizeze vizite la situri pentru juriul de experți în etapa de selecție europeană sau de monitorizare;
- j). Informează Comisia Europeană în cazul în care un sit căruia i-a fost acordată marca decide să renunțe la aceasta.

Secretariatul are următoarele atribuții:

- a). Secretariatul primește dosarele de candidatură pentru preselecția la nivel național;
- b). Verifică conformitatea conținutului dosarelor de candidatură cu prevederile dispozițiilor europene și ale prezentului regulament. Dosarele și/sau formularele de cerere incomplete se resping și se returnează candidaților împreună cu justificarea deciziei;
- c). Secretariatul întocmește un raport de evaluare globală a cererilor primite pe care îl înaintează juriului național împreună cu dosarele.

Juriul la nivel național

- a). Juriul este constituit din 5 experți desemnați prin ordin al ministrului Culturii pentru o perioadă de maximum trei ani. Aceștia sunt persoane cu experiență și cunoștințe solide în domeniile relevante pentru obiectivele acțiunii Marca patrimoniului european;
- b). Membrii juriului analizează fiecare dosar transmis de secretariat pe baza obiectivelor și criteriilor acțiunii și selectează două care îndeplinesc cel mai bine obiectivele și criteriile prezentate în Decizia nr. 1194/2011/UE și în prezentul Regulament;
- c). Pentru fiecare formular de cerere, juriul argumentează decizia de acceptare sau de respingere;
- d). Președintele juriului întocmește, cu ajutorul celorlalți membri, raportul final al sesiunii de preselecție, care conține evaluările tuturor dosarelor intrate în preselecție;
- e). Membrii juriului trebuie să declare orice conflict de interese existent sau potențial cu privire la un anumit sit care candidează la preselecție, caz în care membrul respectiv nu participă la evaluarea sitului vizat;
- f). Membrii juriului participă la procedurile de monitorizare a siturilor, care se organizează în perioada mandatului lor și redactează un raport de monitorizare.

Calendarul procesului de preselecție națională:

- 1. Lansarea apelului la candidatură: decembrie 2016
- 2. Primirea dosarelor de candidatură: decembrie 2016 – 31 ianuarie, ora 16:00
- 3. Evaluarea candidaturilor: 1 – 17 februarie 2016
- 4. Afișarea rezultatelor: 20 februarie 2016
- 5. Transmiterea a maximum două candidaturi preselectate către Comisia Europeană: 23 februarie – 1 martie 2017.

V. Monitorizarea

Fiecare sit care a obținut marca este monitorizat în mod regulat pentru a se asigura faptul că acesta continuă să îndeplinească criteriile și respectă proiectul și planul de lucru prezentate în cererea depusă.

Statele membre sunt responsabile de monitorizarea tuturor siturilor localizate pe teritoriile lor respective. Monitorizarea unui sit transnațional este de competența statului membru al coordonatorului.

Statele membre colectează toate informațiile necesare și pregătesc un raport o dată la patru ani. Statele membre transmit raportul Comisiei Europene până la data de 1 martie a anului în care are loc procedura de monitorizare. Comisia înaintează raportul juriului european spre examinare.

În cazul în care juriul european stabilește că un sit nu mai îndeplinește criteriile sau că nu mai respectă proiectul și planul de lucru prezentate în cererea depusă, acesta inițiază o procedură care poate conduce la retragerea mărcii acordate sitului respectiv.

VI. Dispoziții finale

Prin participarea la procedura de preselecție națională, candidații acceptă în mod tacit prevederile prezentului regulament.

Obținerea tuturor licențelor și autorizărilor de la autori și titularii de drepturi conexe asupra materialelor (imprimare, audiovizuale, etc.) folosite în cadrul acțiunii Marca patrimoniului european sunt în sarcina persoanelor care depun respectivele candidaturi. Toate datele furnizate de candidat pe parcursul desfășurării procedurii de preselecție vor fi folosite exclusiv la candidatura pentru selecția europeană.

Deciziile juriului național pentru etapa de preselecție nu pot fi contestate.

Atribuirea mărcii nu determină acordarea unor finanțări sau subvenții, iar siturile care nu au fost selecționate pot candida la următoarele sesiuni de preselecție națională, conform calendarului acțiunii.

Prezentul regulament intră în vigoare la data aprobării de către ministrul Culturii.

